

Seat No. : _____

MA-II-102

April-2007

Psychology

(Psychology of Personality)

Paper-VIII

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના અંક પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(2) ઉત્તર લખતી વખતે પ્રશ્નપત્રમાં દર્શાવેલો પ્રશ્નનો ક્રમાંક લખવો.

1. વ્યક્તિત્વનો અભ્યાસ શા માટે જરૂરી છે ? વ્યક્તિત્વના અભ્યાસ માટેના વિવિધ અભિગમોનો ઉલ્લેખ કરી, સામાન્યલક્ષી અને વિશિષ્ટલક્ષી અભિગમોની સમજૂતી આપો. (20)

અથવા

વ્યક્તિત્વનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ એટલે શું ? વ્યક્તિત્વના વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસમાં વ્યક્તિગત તફાવતોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

2. વ્યક્તિત્વના અભ્યાસમાં પ્રક્ષેપણ કસોટીનું મૂલ્ય અને મર્યાદાઓ દર્શાવી, ટી.એ.ટી. કસોટીનું વર્ણન કરો. (20)

અથવા

વ્યક્તિત્વ ગુણ અને વ્યક્તિત્વ પ્રકારો વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી, કેશમરે દર્શાવેલ વ્યક્તિત્વ પ્રકારોનું મૂલ્યાંકન કરો.

3. ગમે તે બે ના ઉત્તર આપો. (20)

- (ક) 'સ્વ' એટલે શું ? 'સ્વ'નો વિકાસ કઈ રીતે થાય છે ?
(ખ) ઈડ, ઈગો અને સુપર ઈગોના કાર્યો સમજાવો.
(ગ) જરૂરિયાત અને દબાણ અંગે મરેના ખ્યાલો સમજાવો.
(ઘ) નીચેનામાંથી કોઈ એકનું પ્રદાન ચર્ચો :
(1) એડલર
(2) મેસ્લો
(3) કર્ટ લેવિન

4. ગમે તે બે ના ઉત્તર આપો. (20)

- (ક) વ્યક્તિત્વના ઘડતરમાં જૈવિક ઘટકોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
(ખ) વ્યક્તિત્વના આધારો જણાવી, વ્યક્તિત્વ વિકાસમાં આવેગિક પરિબલોનું મહત્ત્વ સમજાવો.
(ગ) ફ્રોઈડનો અચેતન મનનો ખ્યાલ સમજાવો.
(ઘ) વ્યક્તિત્વની શૈલી એટલે શું ? પ્રત્યક્ષીકરણની શૈલીઓ અથવા જટિલ પ્રતિક્રિયાની શૈલીઓ વર્ણવો.

5. વ્યક્તિત્વ બંધારણ અંગેનો ભારતીય અભિગમ સ્પષ્ટ કરો. (20)

અથવા

વ્યક્તિત્વના અભ્યાસના આઠ પાસાંઓની રૂપરેખા આપો.

Seat No. : _____

MA-II-102
April-2007
Psychology
(Psychology of Personality)
Paper-VIII

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions : (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Write the correct question number as given in the question paper.

1. Why it is necessary to study personality ? State various approaches to personality study and explain nomothetic and ideographic approaches. **(20)**

OR

What is meant by scientific study of personality ? Clarify the significance of individual differences in the scientific study of personality.

2. State the value and the limitations of projective technique in the study of personality. Describe T.A.T. technique. **(20)**

OR

Show the difference between personality traits and personality types. Evaluate the types of personality according to Kreshmer.

3. Answer any **two** : **(20)**

- (a) What is 'Self' ? How does the 'Self' develops ?
(b) Explain the functions of Id, Ego, and Super ego.
(c) Explain Murray's concepts of Needs and Press.
(d) Discuss the Contribution of any one of the following :
(1) Adler.
(2) Maslow.
(3) Kurt Lewin.

4. Answer any **two** : **(20)**

- (a) Clarify the importance of organic factors in formation of personality.
(b) Mention the foundations of personality. Explain the importance of emotional factors in the development of personality.
(c) Explain Freud's concepts of unconscious mind.
(d) What is personality style ? Describe perception styles or complex response styles.

5. Clarify the Indian approach to the structure of personality. **(20)**

OR

Give outline of the eight perspectives to the study of personality.